

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

УДК 343.341+343.237
DOI <https://doi.org/10.32782/chern.v5.2022.6>

П. С. Єпринцев
кандидат юридичних наук, доцент,
проректор Донецького державного університету внутрішніх справ –
директор Криворізького навчально-наукового інституту
orcid.org/0000-0002-9790-9565

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ ЗАПОБІГАННЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ

У статті виокремлена специфіка нормативно-правового забезпечення запобігання організованій злочинності органами і підрозділами Національної поліції України. Зупинена увага на інформаційному забезпеченні та аналітичній роботі оперативних підрозділів, зокрема Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України, які тісно пов'язані, але нетотожні види діяльності. Інформаційне забезпечення визначено як комплекс заходів організаційного характеру, що здійснюється спеціально призначеними особами цих підрозділів (окремими управліннями, відділами, секторами та штатними одиницями) з метою ефективного використання усіх можливих інформаційних ресурсів у процесі виявлення та припинення діяльності організованих груп та злочинних організацій. Аналітична робота як складова такої діяльності полягає в комплексі інтелектуальних операцій з усіма наявними даними, зібраними в процесі оперативного пошуку, а також з даними, одержаними в процесі інформаційного забезпечення при запобіганні організованій злочинності.

Серед стримувальних чинників якісного інформаційного забезпечення виокремлено відсутність належних правових підстав і невизначеність механізму правового регулювання, що потребує системного оновлення. Тому, запропоновано розробити алгоритм дій щодо запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються організованими групами й злочинними організаціями в Україні, а також прийняти спільний відомчий наказ (Офісу Генерального прокурора, Національної поліції України, Служби безпеки України та ін.), показати індикатори організованої злочинності, злочинної діяльності та впливу, а також фактори, пов'язані з нею, взявши за основу індикатори Європолу.

З урахуванням стану і перспектив розвитку організованої злочинності, визначено напрями поетапного запровадження у вітчизняному правовому полі моделі поліцейської діяльності, керованої аналітикою.

Ключові слова: організована злочинність, Національна поліція України, кримінальне правопорушення, запобігання, інформаційне забезпечення, аналітична робота.

Yepryntsev P. S. THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE AS A SUBJECT OF ORGANIZED CRIME PREVENTION

The article highlights the specifics of regulatory and legal criminological support for the prevention of organized crime by the bodies and units of the National Police of Ukraine. The focus is on the information provision and analytical work of operational units, in particular the Department of Strategic Investigations of the National Police of Ukraine, which are closely related but not identical types of activity. Information security is defined as a set of measures of an organizational nature, which is carried out by specially appointed persons of these units (individual departments, departments, sectors and staff units) with the aim of effective use of all possible information resources in the process of identifying and stopping the activities of organized groups and criminal organizations. Analytical work as a component of such activity consists of a complex of intellectual operations with all available data collected in the process of operational search, as well as with data obtained in the process of information provision in the prevention of organized crime.

Among the restraining factors of quality information provision, the lack of proper legal grounds and the uncertainty of the mechanism of legal regulation, which needs a systematic update, are singled out. Therefore, it is proposed to develop an algorithm of actions to prevent criminal offenses committed by organized groups and criminal organizations in Ukraine, as well as to adopt a joint departmental order (Office of the Prosecutor General, the National Police of Ukraine, the Security Service of Ukraine, etc.), to show indicators of organized crime, criminal activity and impact, as well as factors related to it, based on Europol indicators.

Taking into account the state and prospects for the development of organized crime, the directions for the step-by-step introduction in the domestic legal field of the model of police activity guided by analytics.

Key words: organized crime, National Police of Ukraine, criminal offense, prevention, information provision, analytical work.

Перед державою стоїть непросте завдання щодо захисту своїх громадян від протиправних посягань, що передбачає, у тому числі проведення

комплексної роботи щодо запобігання організованій злочинності (ОЗ). Для здійснення правоохоронної (правозастосовної та правозахисної) діяль-

ності утворюються спеціальні державні органи, які називаються правоохоронними. Їх діяльність спрямовується на забезпечення законності і правопорядку, захист прав та інтересів громадян, соціальних груп, суспільства і держави, запобігання, виявлення та припинення правопорушень, застосування державного примусу або заходів громадського впливу до осіб, які порушили закон та правопорядок [1]. Кожен правоохоронний орган має свою структуру та у взаємодії з іншими державними органами повинен забезпечити виконання чітко визначених функцій для досягнення спільної мети боротьби зі злочинністю.

Не виключенням став і новоутворений орган влади – Національна поліція України (НПУ), який відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону та Положення «Про Національну поліцію» [2; 3], є центральним органом виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Якісне оновлення системи кримінальної юстиції, інституції якої здатні забезпечити охорону прав і свобод людини, боротьбу зі злочинністю, захист інтересів суспільства та держави, у тому числі передбаченими законом засобами поліцейської діяльності є на часі та актуальним. Варто зауважити, що під час реалізації КПК України, порівняно з КПК УРСР минулого сторіччя (діяв понад 50 років), докорінно змінено модель кримінального провадження, правовий статус його учасників, процесуальну форму досудового розслідування та судочинства загалом. У зв'язку з приведенням кримінального процесуального законодавства України у відповідність з міжнародними стандартами, особливої актуальності набуває ґрунтовне дослідження правових механізмів функціонування підрозділів НПУ, на які згідно з компетенцією, покладено завдання щодо запобігання, виявлення та припинення переважної більшості усіх зареєстрованих у державі кримінальних правопорушень, запобігання найнебезпечнішим її формам, у тому числі і організованим.

На думку Д. М. Тичини, у будь-якій державі структурні елементи системи суб'єктів запобігання злочинам взаємопов'язані по вертикалі і горизонталі кримінальними процесуальними нормами та впливають один на одного. Одночасно кожен суб'єкт, у тому числі будь-який структурний підрозділ правоохоронних органів, має системну ознаку, тобто певний комплекс властивостей і якостей, які не можуть бути зведені лише до арифметичної суми складових [4, с. 156].

Зокрема, у Законі України «Про Національну поліцію» чітко зазначено завдання щодо запобігання злочинам, а саме: здійснення превентивної та профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню правопорушень; виявлен-

ня причин та умов, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вжиття у межах своєї компетенції заходів для їх усунення та ін. [2; 4, с. 157].

Нині запобігання ОЗ в основному покладається на Департамент карного розшуку, в якому функціонує управління по боротьбі з організованою злочинністю, Департамент кіберполіції, Департамент протидії наркозлочинності та Департамент боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми. Але очевидно, що співробітники таких підрозділів із цим завданням не зможуть справитися. Ці підрозділи є різними і виконують різні, свої специфічні завдання, а запобігання ОЗ для них має носити другорядний характер. Отже, запобігання ОЗ знову звели, в основному, до кримінальних правопорушень по лінії карного розшуку, тобто – загальнокримінальної злочинності.

Завдання оперативно-розшукової діяльності (ОРД) регламентовані у ст. 1 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» [5]. Згідно з цією нормою до числа її завдань, серед іншого, належать: пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена КК України, розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій в інтересах кримінального судочинства.

Законом встановлено, що співробітники оперативних підрозділів здійснюють слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії в кримінальному провадженні за письмовим дорученням слідчого, прокурора (ч. 1 ст. 41 КПК). Доручення слідчого, прокурора щодо проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій є обов'язковими для виконання оперативним підрозділом (ч. 3 ст. 41 КПК). Таке правове регулювання відносин між зазначеними суб'єктами означає, що співробітники оперативних підрозділів позбавлені права на оскарження вказівок, наданих їм на підставі норм кримінального процесуального права. Водночас, закон встановлює, що співробітники оперативного підрозділу не мають права здійснювати процесуальні дії у кримінальному провадженні за власною ініціативою або звертатися з клопотаннями до слідчого судді чи прокурора, а під час виконання доручень слідчого, прокурора користуються повноваженнями слідчого (ч. 2 ст. 41 КПК) [6]. Тому оперативні підрозділи за законом можуть мати права слідчого, але не всі. У них, наприклад, відсутнє право самостійно здійснювати слідчі (розшукові) дії, оскаржувати вказівки прокурора та ін. Уже в цьому проявляється суттєва нерівність слідчого і оперативника у виконанні завдань та досягненні мети досудового розслідування, які для них є спільними.

Необхідно відзначити позитивні зрушення, що відбулися у 2019 р. щодо створення у струк-

турі НПУ Департаменту стратегічних розслідувань (ДСР). Урядом утворено як юридичну особу публічного права ДСР НПУ як міжрегіональний територіальний орган НПУ, який бере участь у реалізації державної політики з питань боротьби запобігання ОЗ, та згідно із законодавством України здійснює ОРД [7]. Даний підрозділ утворений з метою підвищення ефективності діяльності органів і підрозділів НПУ під час виконання завдань із забезпечення прав і свобод людини та запобігання кримінальним правопорушенням. Його основними функціями є виявлення і документування протиправної діяльності суспільно небезпечних кримінальних угруповань у регіонах, а також кримінальних «авторитетів» і так званих «ворів у законі», організованих груп і злочинних організацій, які сформовані на етнічній основі [8].

Основними завданнями є: виявлення, припинення і запобігання незаконної діяльності суспільно небезпечних організованих груп і злочинних організацій, зокрема в органах державної влади та місцевого самоврядування, які впливають на криміногенну ситуацію в державі та в окремих її регіонах; запобігання корупції серед посадових осіб, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції», вжиття заходів з метою виявлення корупційних правопорушень і правопорушень, пов'язаних з корупцією, та їх припинення відповідно до законодавства України; здійснення оперативно-розшукової діяльності, спрямованої на здобуття інформації про криміногенні процеси в злочинному середовищі, пов'язані з протиправною діяльністю окремих осіб та злочинних угруповань, схеми легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом; організація та здійснення відповідно до законодавства України заходів захисту працівників Департаменту стратегічних розслідувань НПУ, інших органів і підрозділів НПУ, забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства, членів їх сімей та близьких родичів цих осіб [9].

Водночас, на жаль, якісного укомплектування такого стратегічного органу не відбулося, позаяк не було повернуто досвідчених працівників, масиви оперативної інформації, негласний апарат та багато іншого. Крім того, враховуючи, що до цього підрозділу набираються в основному працівники карного розшуку, то й напрям їхньої діяльності становиться уже зрозумілим і є побоювання, що вся система запобігання ОЗ зведеться знову до загальнокримінальної злочинності [10].

У той же час, В. М. Бесчастний зауважив, що зміщення пріоритетів у діяльності НПУ та гальмування виконання базових положень Стратегії розвитку органів внутрішніх справ України негативно вплинуло на організаційне забезпечення протидії злочинності на сучасному етапі [11]. Зокрема, йдеться про такі негативні моменти: не

усунення дублювання повноважень та розмежування компетенції суб'єктів запобігання злочинам; необґрунтована ліквідація окремих підрозділів щодо запобігання злочинам (ліквідація 2015 р. управлінь боротьби з організованою злочинністю сприяла позбавленню спеціалізованого державного органу щодо запобігання організованій злочинності, тим більше, що його функції не були передані іншим правоохоронним органам. Тому на цей час функції держави у цій сфері фактично не реалізуються, що є невиконанням Україною як своїх внутрішньополітичних, так і міжнародних зобов'язань. Вважаємо правильним підтримати тих фахівців, які наполягають на відродженні системи органів, основним завданням яких стане протидія організованій злочинності [12]); відсутність наступальності кадрової політики у реформуванні правоохоронної системи; система управління правоохоронними органами є надто складною та непрактичною.

На думку О. Ю. Бусол, проблемними питаннями в практичній діяльності структурних підрозділів НПУ, які запобігають ОЗ, є такі:

- неможливість доступу до онлайн-ресурсів, месенджерів (Viber, Whatsapp, Telegram), використовуваних особами, які є учасниками організованих груп і злочинних організацій й причетні до вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів. Інформація, яку може бути отримано завдяки доступу до зазначених ресурсів, може слугувати доказом у кримінальному провадженні;

- категорія осіб, які мають найвищий статус у злочинній ієрархії – «злочинці в законі». Маючи авторитет і впливовість у кримінальному середовищі, на території України створюють підконтрольні їм організації, які вчиняють тяжкі й особливо тяжкі кримінальні правопорушення. Причиною цього безперешкодне отримання іноземцями членам організованих груп і злочинних організацій громадянства України, інші документи, які надають право перебувати на території нашої держави. Цьому безпосередньо сприяє корупція в органах державної влади;

- брак доступу до низки інформаційно-аналітичних і пошукових систем державних органів, що унеможливорює ефективне виконання спеціальних завдань й аналіз отриманої інформації;

- неналежне фінансово-матеріальне забезпечення підрозділів кримінальної поліції під час організації та проведення спеціальних операцій, зокрема для забезпечення безпеки осіб, залучених до виконання спеціальних завдань, після завершення спецоперацій, а також підготовки поліцейських «під прикриттям»;

- відсутність єдиного алгоритму документального забезпечення організації та проведення негласних слідчих (розшукових) дій або оперативно-розшукових заходів у порядку ст. 272

КПК України щодо забезпечення безпеки особи під час конфіденційного співробітництва та легалізації відомостей, даних, речей, отриманих під час виконання спеціального завдання, з метою їх подальшого використання як доказової бази під час кримінального провадження та розгляду в суді (допит особи в суді як свідка, яку залучено для виконання спеціального завдання);

- неврегульованість на законодавчому рівні механізмів і методів роботи з поліцейськими під прикриттям, зокрема стосовно дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції»;

- нерегламентованість на законодавчому рівні та в практичній діяльності правоохоронних органів реальних гарантій особистої безпеки осіб і членів їхніх сімей після виконання спеціального завдання та виведення їх з розробки;

- неналагодження взаємодії органів прокуратури та суду з підрозділами кримінальної поліції під час розслідування й судового розгляду кримінальних проваджень, в яких фігурантами виступають організовані групи та злочинні організації, унаслідок чого судові засідання за такими кримінальними провадженнями цієї категорії тривають роками;

- низький фаховий рівень співробітників нижчої та середньої ланок правоохоронних органів, а також суттєві недоліки в організації ОРД. Професійна підготовка співробітників правоохоронних органів не цілком відповідає вимогам часу, серед них переважають молоді фахівці, які не мають необхідного досвіду, якісної кваліфікованої вищої освіти [13, с. 66–67].

Ефективність запобігання злочинності, попередження, виявлення та припинення кримінальних правопорушень, у тому числі, вчинених членами організованих злочинних груп та злочинних організацій в першу чергу залежить від належного інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності оперативних підрозділів кримінальної поліції [14, с. 128].

Вирішення задач, котрі поставлено перед системою моніторингу протидії злочинності, зазвичай визначається ефективністю діяльності спеціалізованих суб'єктів аналітичної роботи. Передумови для їх успішного становлення створені попереднім процесом розвитку вітчизняної теорії та практики боротьби зі злочинністю [15, с. 284]. Питання вдосконалення аналітичної роботи на різних етапах розвитку системи правоохоронних органів неодноразово ставилось на порядок денний [16, с. 106–130]. Однак, незважаючи на це, остаточного вирішення в сучасних умовах вони так і не одержали.

Наразі, під час реформування діяльності підрозділів Національної поліції в Україні діяльність інформаційного й інформаційно-аналітичного типу відіграє основоположну роль, адже спрямована на забезпечення громадського порядку й без-

пеки, постає визначальною під час вибору стратегії боротьби зі злочинністю, охорони людських прав та свобод, власності та «є системоутворюючим елементом будь-якої управлінської діяльності» [17].

До змісту інформаційного забезпечення негласної роботи та ОРД належать такі складові:

- накопичення інформації, одержаної оперативними підрозділами в процесі виконання покладених на них функцій;

- організація доступу цих підрозділів до інших інформаційних ресурсів;

- використання усіх наявних інформаційних ресурсів для виконання завдань ОРД та кримінального провадження (створення баз і банків даних, інформаційно-пошукових систем, їх інтеграція, забезпечення їх функціонування та доступу до них працівників оперативних підрозділів).

Аналітична ж робота є безпосереднім використанням наявної інформації виконання завдань ОРД та кримінального провадження. До її змісту належить широкий спектр дій (заходів) та їх комплексів.

Планування, прогнозування та контроль одночасно є як стадіями організації ОРД, так і безпосередніми складовими тієї частини аналітичної роботи оперативних підрозділів НПУ, що пов'язана з управлінням їх діяльністю. Адже складання прогнозів та планів, визначення заходів контролю та особливостей їх застосування належить саме до кримінологічної категорії управління (об'єктом або процесом) та здійснюється за допомогою аналітичного інструментарію.

Інформаційно-аналітичним забезпеченням поліцейської діяльності в межах сучасного інформаційного світу обіймається надзвичайно важлива роль у запобіганні ОЗ. Інформаційна діяльність поліції перебуває у тісному та безперервному зв'язку із науковою та аналітичною, адже всяка одержана істотна інформація є предметом аналітичних та наукових процесів, за допомогою котрих остання доповнюється, трансформується та об'єктивізується. Інформаційно-аналітичною діяльністю поліції є пошук, внесення, обробка, аналіз та зберігання інформації (створення баз даних), або інформаційно-аналітична робота, що покликана та основною метою якої є опрацювання даних про злочини, їх зберігання з метою окреслення тенденцій ОЗ, а також інформаційної допомоги у виявленні вже вчинених кримінальних правопорушень.

Ґрунтуючись на викладеному й ураховуючи те, що інформаційне забезпечення та аналітична робота є невід'ємною частиною діяльності оперативних підрозділів (які є як суб'єктами ОРД, так і суб'єктами кримінального процесу) доходимо таких висновків:

- по-перше, інформаційне забезпечення ОРД оперативних підрозділів НПУ у запобіганні ОЗ –

це комплекс заходів організаційного характеру, що здійснюється спеціально призначеними особами зі складу цих підрозділів з метою ефективного використання усіх можливих інформаційних ресурсів у процесі запобігання ОЗ. У межах досягнення цієї мети необхідно виконати такі завдання: 1) накопичення та систематизація інформації, одержаної оперативними підрозділами в процесі виконання покладених на них функцій; 2) організація безперешкодного доступу цих підрозділів до інших інформаційних ресурсів (публічно доступної інформації та інформації з обмеженим доступом інших державних органів, а також підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності); 3) використання зазначених інформаційних ресурсів;

– по-друге, інструментальними засобами інформаційного забезпечення ОРД оперативних підрозділів є створення та використання баз і банків даних, інформаційно-пошукових систем, алгоритмів пошуку публічно доступної інформації та встановлення правових механізмів доступу до інформаційних ресурсів інших державних органів, а також підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності;

– по-третє, аналітична робота оперативних підрозділів НПУ у запобіганні ОЗ – це складова їх діяльності, що полягає в комплексі інтелектуальних (розумових) операцій з усіма наявними даними, зібраними в процесі оперативного пошуку, а також з даними, одержаними в процесі інформаційного забезпечення ОРД при запобіганні ОЗ. Мета аналітичної роботи оперативних підрозділів Національної поліції збігається з метою ОРД та кримінального провадження. До завдань цієї роботи належить, крім тих, що безпосередньо спрямовані на досягнення мети ОРД та кримінального процесу, такі, що опосередковано сприяють їх досягненню – забезпечення ефективної організації діяльності оперативних підрозділів через заходи з прогнозування, планування та контролю.

У 2010 р. ЄС розробив багаторічний цикл політики щодо реагування на тяжкі злочини та ОЗ [18] з метою послідовного та методологічного усунення найбільш важливих кримінальних загроз шляхом ефективного співробітництва між відповідними службами країн-членів, установами й органами ЄС, а також Третіми сторонами та організаціями. Такий підхід був затверджений Радою ЄС у грудні 2010 р.

Початком реалізації зазначеного циклу політики ЄС стало створення Оцінки загроз тяжких злочинів та організованої злочинності (SOCTA – *Serious and Organized Crime Threat Assessment*), у межах якого Європол формує аналітичні висновки, які можна трансформувати в політичні пріоритети, стратегічні цілі та оперативні плани дій ЄС. Важливим є зв'язок між висновками Оцінки загроз тяжких злочинів та організованої злочин-

ності (SOCTA) та визначенням цілей протидії злочинності Радою. Базуючись на даних розвідки, ця оцінка забезпечує безпосереднє інформування осіб, відповідальних за прийняття політичних рішень, та вирішення найнагальніших загроз та ризиків у ЄС [19].

Аналіз SOCTA фокусує увагу на трьох елементах: організовані злочинні угруповання, SOC зони і середовище, яких вони стосуються і що полегшує їх діяльність.

Розуміючи масштаби і наслідки ОЗ, абсолютно необхідною є національна відповідь, якою в даному випадку і є SOCTA. Реалізація національної оцінки загрози ОЗ забезпечить краще і більш широке розуміння пов'язаних із цим проблем і методів, що використовують злочинці у певний період часу. Важливо розуміти загальну картину загроз і шкоди, пов'язаних з ОЗ, їх вплив (на міжнародному, національному та місцевому рівні), і те, як вони змінюються і розвиваються. Це дозволить розробити та реалізувати більш ефективні та скоординовані стратегії запобігання ОЗ.

Оцінювання загрози ОЗ є корисним з низки суміжних причин, серед них:

– більш ефективна державна стратегія та система запобігання злочинності, зокрема, організованій;

– інституціоналізація процедур, за допомогою яких інформація про тяжкі злочини та ОЗ може бути більш систематично зібрана, оцінена та опублікована;

– є важливим організаційно визначальним інструментом політики і управління для визначення пріоритетів та прийняття рішень щодо розподілу ресурсів;

– інструмент моніторингу;

– фундамент, на підставі якого можуть бути побудовані інші інформаційні і розвідувальні інструменти [20].

Головна причина для проведення національної оцінки загроз тяжких злочинів і ОЗ полягає в тому, щоб забезпечити цінну, своєчасну й точну інформацію для політиків і керівників про характер і масштаби проблем і те, як вони можуть розвиватися, щоб допомогти їм приймати більш обґрунтовані рішення про те, як вирішити проблему злочинності загалом і організованої, зокрема. Мова йде про різні кримінальні ринки і сектори діяльності організованої злочинності, а також про членство і структуру організованих злочинних угруповань [21].

Загалом, організація правового кримінологічного забезпечення запобігання ОЗ органами і підрозділами НПУ характеризується такими специфічними ознаками: а) кримінологічне законодавство повинно носити випереджаючий характер, тобто уповноваженими державними органами повинно здійснюватися глибоке прогнозування розвитку соціально-економічної ситуації в країні, а прийняті нормативно-правові акти позитивно

впливати на розвиток різних суспільних відносин, сприяти підвищенню ролі кримінологічного запобігання. Однак, на практиці, спостерігається зовсім інша ситуація, про що свідчить аналіз сучасного законодавства, де, наприклад, Закон України «Про запобігання злочинам» й досі не прийнятий; б) повинен здійснюватися постійний моніторинг (вивчення, аналіз) законодавчих актів, що приймаються, у різноманітних сферах через призму можливості їх впливу на кримінологічний процес із метою розробки ефективних та адекватних заходів, мінімізації негативних процесів тощо.

Тому, виходячи з вищевикладеного, вважаємо за необхідне розробити алгоритм дій щодо запобігання злочинам, що вчиняються організованими групами й злочинними організаціями в Україні, для цього прийняти спільний відомчий наказ (Офісу Генерального прокурора, НПУ, СБУ тощо), показати індикатори ОЗ, злочинної діяльності та впливу, а також фактори, пов'язані з ОЗ, взявши за основу індикатори Європолу.

Література

1. Правоохоронні органи. *Вікіпедія*. Вільна енциклопедія : [сайт]. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>
2. Про затвердження Положення про Національну поліцію : постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовт. 2015 р. № 877. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF>
3. Тичина Д. М. Національна поліція України у системі суб'єктів запобігання злочинам. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2016. № 2(13). С. 154–163.
4. Про Національну поліцію : Закон від 02 лип. 2015 р. № 580-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
5. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон від 18 лют. 1992 р. № 2135-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2135-12/page>
6. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон від 13 квіт. 2012 р. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
7. Про утворення територіального органу Національної поліції: постанова Кабінету Міністрів України від 09 жовт. 2019 р. № 867.
8. Севрук В. Г. Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України як суб'єкт протидії злочинам, що вчиняють організовані. *Актуальні питання виявлення та розкриття злочинів Національною поліцією: вітчизняний та зарубіжний досвід* : матеріали Міжнар. наук.-практ. круглого столу (Київ, 19 лют. 2020 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 135–136.
9. Про затвердження положення про Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України: Наказ Національної поліції України від 23 жовт. 2019 р. № 1077. URL: <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/files.pdf>
10. Доценко О. С. Сучасна система суб'єктів протидії організованій злочинності в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 4. С. 111–115.
11. Бесчастний В. М. Методи організаційного забезпечення протидії злочинності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2014. Вип. 29. Ч. 2. Т. 4/2. С. 141–145.
12. Мандзюк О. Кримінальний ренесанс: до чого призвела ліквідація УБОЗу URL: <http://forbes.net.ua/ua/opinions/1417074-kriminalnij-renesans-do-chogo-prizvela-likvidaciya-ubozu>
13. Бусол О. Ю. Організована злочинність в Україні: стан і проблеми реалізації державної політики у сфері протидії цьому явищу. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 2(18). С. 60–71.
14. Пічкуренко С. І., Кацан Л. О. Щодо деяких аспектів використання підрозділів кримінальної розвідки в інформаційно-аналітичному забезпеченні діяльності кримінальної поліції. *Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності підрозділів кримінальної поліції*: зб. наук. статей за матеріалами доповідей Всеукр. наук.-практ. семінару (Львів, 23 берез. 2018 р.). Львів : ЛьвДУВС, 2018. С. 128.
15. Бесчастний В. М. Проблемні питання аналітичного забезпечення протидії злочинності. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2015. Вип. 1. С. 284.
16. Бандурка О. М., Литвинов О. М. Стратегія і тактика протидії злочинності : монографія. Харків : Ніка-Нова, 2012. 318 с.
17. Єсімов С. С. Інформаційно-аналітична діяльність МВС України як об'єкт правового регулювання. *Науковий вісник Львівського державного університету*. 2017. № 1. С. 187.
18. Draft Council Conclusions on the creation and implementation of a EU policy cycle for organised and serious international crime. URL: <http://register.consilium.europa.eu>
19. Свиридчук Н. П. Деякі питання щодо реалізації національної СОСТА. *Національна поліція України: сучасний стан та перспективи розвитку*: матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф. (Кривий Ріг, 23 берез. 2018 р.): Кривий Ріг : Донец. юрид. ін-т МВС України, 2018. С. 136–138.
20. Некрасов В. А., Полянська В. С. Окремі нотатки щодо оцінки загроз тяжких злочинів та організованої злочинності за методологією СОСТА. *Криміналістичні та кримінально-процесуальні засоби оптимізації досудового розслідування*: матеріали IV дистанційної наук. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, (Одеса, 15 листоп. 2018 р.). Одеса: Юрид. літ., 2018. С. 40–43.
21. Свиридчук Н. П. Щодо окремих питань реалізації процесу національного оцінювання ризиків організованої злочинності. *Юридична наука: сучасний стан та перспективи розвитку* : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. (Київ, 30 листоп. 2017 р.): Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. С. 294–297.